

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 8. februarja 2024*

„Pritožba – Ekonomska in monetarna politika – Bonitetni nadzor kreditnih institucij – Uredba (EU) št. 1024/2013 – Posebne nadzorne naloge, ki so prenesene na Evropsko centralno banko (ECB) – Odvzem dovoljenj – Ničnostna tožba – Nedopustnost – Zastopanje stranke – Pooblastilo, izdano odvetniku – Nepravilno pooblaščen zastopnik“

V zadevi C-256/22 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 12. aprila 2022,

Pilatus Bank plc s sedežem v kraju Ta'Xbiex (Malta), ki jo zastopa O. Behrends, Rechtsanwalt,

pritožnica,

druge stranke v postopku so

Pilatus Holding ltd.,

tožeča stranka na prvi stopnji,

Evropska centralna banka (ECB), ki jo zastopata M. Puidokas in E. Yoo, agenta,

tožena stranka v postopku na prvi stopnji,

Evropska komisija, ki so jo sprva zastopali A. Nijenhuis, A. Steiblyté in D. Triantafyllou, in nato A. Steiblyté in D. Triantafyllou, agenti,

intervenientka v postopku na prvi stopnji,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi A. Prechal, predsednica senata, F. Biltgen, N. Wahl (poročevalec), J. Passer, sodniki, in M. L. Arastey Sahún, sodnica,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

* Jezik postopka: angleščina.

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 25. maja 2023

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Družba Pilatus Bank plc s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 2. februarja 2022, Pilatus Bank in Pilatus Holding/ECB (T-27/19, EU:T:2022:46; v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to sodišče zavrnilo tožbo za razglasitev ničnosti sklepa Evropske centralne banke (ECB) z dne 2. novembra 2018, s katerim je bilo tej družbi odvzeto dovoljenje za opravljanje dejavnosti kreditne institucije (v nadaljevanju: sporni sklep).

Pravni okvir

- 2 Člen 4 Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL 2013, L 287, str. 63) opredeljuje naloge, ki se prenesejo na ECB, in v odstavku 1(a) določa:

„V okviru člena 6 je ECB v skladu z odstavkom 3 tega člena izključno pristojna za opravljanje naslednjih nalog za namene bonitetnega nadzora v zvezi z vsemi kreditnimi institucijami s sedežem v sodelujočih državah članicah:

(a) izdajanje dovoljenj kreditnim institucijam in njihov odvzem v skladu s členom 14“.

- 3 Člen 6 te uredbe, naslovljen „Sodelovanje v okviru [enotnega mehanizma nadzora] EMN“, določa:

„1. ECB naloge opravlja v okviru enotnega mehanizma nadzora, ki ga sestavljajo ECB in pristojni nacionalni organi. ECB je odgovorna za učinkovito in skladno delovanje EMN.

[...]

4. ECB ima v zvezi z nalogami iz člena 4, z izjemo točk (a) in (c) odstavka 1 [...] navedenega člena, obveznosti iz odstavka 5 tega člena, pristojni nacionalni organi pa obveznosti iz odstavka 6 tega člena, in sicer v okviru, določenem v odstavku 7 tega člena, in ob upoštevanju tam določenih postopkov, za nadzor naslednjih kreditnih institucij, finančnih holdingov ali mešanih finančnih holdingov ali podružnic s sedežem v sodelujočih državah članicah, ki so jih ustanovile kreditne institucije s sedežem v nesodelujočih državah članicah:

– tistih, ki so manj pomembne bodisi na konsolidirani podlagi, na najvišji ravni konsolidacije v sodelujočih državah članicah, bodisi posamezno v posebnem primeru podružnic s sedežem v sodelujočih državah članicah, ki jih ustanovijo kreditne institucije s sedežem v nesodelujočih državah članicah. Pomembnost se ocenjuje v skladu z naslednjimi merili:

- (i) velikost;
- (ii) pomen za gospodarstvo Unije ali ene od sodelujočih držav članic;
- (iii) obseg čezmejnih dejavnosti.

Kar zadeva prvi pododstavek, se kreditna institucija, finančni holding ali mešani finančni holding ne šteje za manj pomembnega - razen če tega ne upravičujejo posebne okoliščine, ki se določijo v metodologiji - če je izpolnjen kateri koli od naslednjih pogojev:

- (i) skupna vrednost njegovih sredstev presega 30 milijard EUR;
- (ii) delež njegovih skupnih sredstev presega 20 % [bruto domačega proizvoda (BDP)] sodelujoče države članice, v kateri ima sedež, razen če je skupna vrednost njegovih sredstev nižja od 5 milijard EUR;
- (iii) potem ko pristojni nacionalni organ uradno obvesti ECB, da je takšna institucija po njegovem mnenju zelo pomembna za domače gospodarstvo, ECB na podlagi celovite ocene zadevne kreditne institucije, vključno z oceno bilance stanja, sprejme odločitev, v kateri potrdi takšno pomembnost.

ECB lahko tudi na svojo lastno pobudo sklene, da je institucija zelo pomembna, če ima podrejene bančne družbe v več kot eni sodelujoči državi članici in njena čezmejna sredstva ali obveznosti predstavljajo pomemben del njenih skupnih sredstev ali obveznosti, v skladu s pogoji, določenimi v metodologiji.

Tiste [institucije], za katere je bila javna finančna pomoč zahtevana ali so to pomoč prejel[e] neposredno iz [Evropskega instrumenta za finančno stabilnost (EFSF)] ali [Evropskega mehanizma za stabilnost (ESM)], se ne štejejo za manj pomembne.

Ne glede na prejšnje pododstavke ECB opravlja naloge, ki se nanjo prenesejo s to uredbo, v zvezi s tremi najpomembnejšimi kreditnimi institucijami v vsaki od sodelujočih držav članic, razen v utemeljenih posebnih okoliščinah.

[...]

6. Pristojni nacionalni organi brez poseganja v odstavek 5 tega člena izvajajo in so odgovorni za naloge iz točk (b), (d) do (g) in točke (i) člena 4(1) ter sprejemanje vseh relevantnih nadzorniških odločitev v zvezi z kreditnimi institucijami iz prvega pododstavka odstavka 4 tega člena, in sicer v okviru, določenem v odstavku 7 tega člena, in ob upoštevanju tam določenih postopkov.

Brez poseganja v člene 10 do 13 pristojni nacionalni organi in imenovani nacionalni organi ohranijo pooblastila v skladu z nacionalnim pravom za pridobivanje informacij od kreditnih institucij, finančnih holdingov, mešanih finančnih holdingov in družb, vključenih v konsolidirano finančno stanje kreditne institucije, in za izvajanje inšpekcijskih pregledov na kraju samem v teh kreditnih institucijah, holdingih, mešanih holdingih in družbah. Pristojni nacionalni organi v skladu z okvirom iz odstavka 7 tega člena ECB obveščajo o ukrepih, sprejetih na podlagi tega odstavka, in te ukrepe tesno usklajujejo z ECB.

Pristojni nacionalni organi ECB redno poročajo o izvajanju dejavnosti na podlagi tega člena.

[...].“

4 Člen 14 Uredbe št. 1024/2013, naslovljen „Dovoljenje“, v odstavku 5 določa:

„Ob upoštevanju odstavka 6 lahko ECB v primerih, ki jih določa upoštevno pravo Unije, odvzame dovoljenje na lastno pobudo po posvetovanju s pristojnim nacionalnim organom sodelujoče države članice, v kateri ima kreditna institucija sedež, ali na predlog takega pristojnega nacionalnega organa. S temi posvetovanji se zlasti zagotovi, da ECB pred sprejetjem odločitev o odvzemu dovoljenja nacionalnim organom da na voljo dovolj časa, da odločijo o potrebnih popravnihi ukrepih, vključno z morebitnimi ukrepi reševanja, in te ukrepe upošteva.

Če pristojni nacionalni organ, ki je v skladu z odstavkom 1 predlagal izdajo dovoljenja, meni, da je treba v skladu z upoštevnihi nacionalnihi pravomi dovoljenje odvzeti, to predlaga ECB. V tem primeru ECB sprejme odločitev glede predlaganega odvzema, pri čemer dosledno upošteva razloge za odvzem, ki jih predloži pristojni nacionalni organ.“

Dejansko stanje

- 5 Banka Pilatus Bank, ki je pritožnica, je „manj pomembna“ kreditna institucija v smislu člena 6(4) Uredbe št. 1024/2013, ki ima sedež na Malti in je pod neposrednihi bonitetnihi nadzorom Malta Financial Services Authority (malteški organ za finančne storitve, Malta; v nadaljevanju: MFSA), ki je „pristojni nacionalni organ“ v smislu člena 2(2) te uredbe, družba Pilatus Holding Ltd., ki je bila druga tožeča stranka v postopku pred Splošnihi sodiščem, pa je neposrednihi večinski delničar omenjene kreditne institucije.
- 6 Ali Sadr Hasheminejad, delničar pritožnice, ki ima posredno v lasti 100 % njenega kapitala in glasovalnihi pravic, je bil v Združenih državah Amerike aretiran na podlagi šestih točk obtožbe, ki so se nanašale na njegovo domnevno udeležbo pri shemi, s katero naj bi bilo približno 115 milijonov ameriških dolarjev (USD) (približno 108 milijonov EUR), ki so bili izplačani za financiranje nekega nepremičniškega projekta v Venezueli, protipravno preusmerjenih v korist iranskih oseb in podjetij.
- 7 Potem ko je bila zoper A. Sadra Hasheminejada v Združenih državah Amerike vložena obtožba, so bili na pritožnico vloženi zahtevki, med drugim, za izplačilo depozitov v skupnem znesku 51,4 milijona EUR, kar je približno 40 % depozitov, izkazanihi v njeni bilanci stanja.
- 8 V tem okviru je organ MFSA v zvezi s pritožnico sprejel tri odredbe.
- 9 Organ MFSA je 21. marca 2018 sprejel odredbo o odvzemu ali mirovanju glasovalnihi pravic, s katero je med drugim odredil, naj se A. Sadr Hasheminejad razreši s položaja poslovodje pritožnice s takojšnjihi učinki in z vseh drugih funkcij odločanja v njej, naj izvajanje njegovih glasovalnihi pravic miruje in naj se vzdrži vsakršnega pravnega zastopanja pritožnice ali zastopanja pritožnice pred sodišči.
- 10 Organ MFSA je istega dne sprejel tudi odredbo o moratoriju, s katero je pritožnici naložil, naj ne dovoli nobene bančne transakcije, zlasti ne izplačil in vplačil depozitov njenim delničarjem in članom upravnega odbora.
- 11 Organ MFSA je 22. marca 2018 sprejel odredbo o imenovanju pristojne osebe, katere naloga je, kot je določeno v tem imenovanju, da „namesto banke ali katere koli druge osebe izvaja vsa pooblastila, naloge in dolžnosti banke v zvezi z vsem premoženjem, ne glede na to, ali jih banka

izvaja na skupščini delničarjev ali jih izvaja upravni odbor ali katera koli druga oseba, vključno s pravnim zastopanjem banke in zastopanjem banke pred sodišči“ (v nadaljevanju: pristojna oseba).

- 12 Organ MFSA je 29. junija 2018 ECB predlagal, naj pritožnici na podlagi člena 14(5) Uredbe št. 1024/2013 odvzame dovoljenje za opravljanje dejavnosti kreditne institucije.
- 13 Organ MFSA je 2. avgusta 2018 ECB predložil spremenjen predlog za odvzem dovoljenja za opravljanje dejavnosti kreditne institucije pritožnici.
- 14 Med upravnim postopkom odvzema dovoljenja je upravni odbor pritožnice pooblastil odvetnika, ki je navezal stik z ECB.
- 15 ECB je z dopisom z dne 31. avgusta 2018 pritožnico pozvala, naj v petih delovnih dneh od prejema tega dopisa predloži pripombe v zvezi s spremenjenim osnutkom sklepa o odvzemu dovoljenja.
- 16 Pritožnica je – potem ko sta ji bila omogočena dvakratno podaljšanje tega roka za podajo izjave in vpogled v spis upravnega postopka – po odvetniku, ki ga je pooblastil njen upravni odbor, 21. septembra 2018 predložila pripombe v zvezi z osnutkom sklepa o odvzemu dovoljenja, v katerih je izrazila nasprotovanje njenega vodstva in njenih delničarjev temu osnutku.
- 17 ECB je 2. novembra 2018 na podlagi člena 4(1)(a) in člena 14(5) Uredbe št. 1024/2013 sprejela sporni sklep.

Tožba pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 18 Banka Pilatus Bank in družba Pilatus Holding sta 15. januarja 2019 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča prek odvetnika, ki sta ga pooblastila upravni odbor banke Pilatus Bank in direktor družbe Pilatus Holding, vložili tožbo za razglasitev ničnosti spornega sklepa.
- 19 Evropski komisiji je bila s sklepom z dne 17. maja 2019 dovoljena intervencija v podporo predlogom ECB.
- 20 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo zavrnilo tožbo zoper sporni sklep.
- 21 Prvič, glede dopustnosti, je Splošno sodišče razsodilo, da tožba ni dopustna v delu, v katerem jo je vložila družba Pilatus Holding, ker se sporni sklep na ta subjekt, ki je delničar pritožnice, ne nanaša neposredno.
- 22 Drugič, kar zadeva vsebinsko presojo, je Splošno sodišče zavrnilo enajst tožbenih razlogov, ki jih je navedla pritožnica.

Postopek pred Sodiščem in predlogi strank

- 23 Pritožnica je 12. aprila 2022 v sodnem tajništvu Sodišča prek istega odvetnika kot na prvi stopnji vložila to pritožbo.

- 24 S pritožbo Sodišču predlaga, naj:
- izpodbijano sodbo razveljavi;
  - na podlagi člena 264 PDEU sporni sklep razglasi za ničen;
  - zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču, da to odloči o ničnostni tožbi, če Sodišče ne bi moglo odločiti o utemeljenosti zahtevka;
  - ECB naloži plačilo stroškov pritožbenega postopka in postopka pred Splošnim sodiščem.
- 25 ECB Sodišču predlaga, naj:
- pritožbo zavrne kot deloma nedopustno in deloma neutemeljeno,
  - podredno, pritožbo v celoti zavrne kot neutemeljeno, in
  - v vsakem primeru pritožnici naloži plačilo vseh stroškov.
- 26 Komisija Sodišču predlaga, naj:
- pritožbo zavrne kot neutemeljeno in
  - pritožnici naloži plačilo stroškov postopka.

Predlog za ponovno odprtje ustnega dela postopka

- 27 BCE je z vlogo, ki je bila v sodnem tajništvu Sodišča vložena 27. junija 2023, predlagala, naj se na podlagi člena 83 Poslovnika Sodišča ponovno odpre ustni del postopka.
- 28 ECB je v utemeljitev svojega predloga navedla, da želi predložiti nove dokaze, ki so glede na nedavne dogodke, to je sklepne predloge generalne pravobranilke z dne 25. maja 2023, odločilni za odločitve Sodišča. Iz teh sklepnih predlogov naj bi izhajalo, da generalna pravobranilka meni, da so odredbe v zvezi s pritožnico, ki jih je organ MFSA sprejel marca 2018, „pripravljalni akti“ v okviru sestavljenega upravnega postopka, ki je privedel do tega, da je ECB sprejela sklep o odvzemu dovoljenja, in da je treba zato nepravilnosti v teh odredbah pripisati ECB in „kontaminirajo“ sklep o odvzemu dovoljenja, ki ga je sprejela ECB. ECB je predložila dokaze, s katerimi naj bi dokazala, da so bile omenjene odredbe izpodbijane pred malteškimi sodišči.
- 29 V zvezi s tem je treba spomniti, prvič, da Statut Sodišča Evropske unije in Poslovnik Sodišča zadevnim strankam iz člena 23 tega statuta ne dajeta možnosti, da predložijo stališča v odgovor na sklepne predloge generalnega pravobranilca (sodba z dne 9. junija 2022, *Préfet du Gers in Institut national de la statistique et des études économiques*, C-673/20, EU:C:2022:449, točka 40 in navedena sodna praksa).
- 30 Drugič, v skladu s členom 252, drugi odstavek, PDEU mora generalni pravobranilec popolnoma nepristransko in neodvisno javno predstaviti obrazložene sklepne predloge o zadevah, pri katerih se v skladu s Statutom Sodišča Evropske unije zahteva njegovo sodelovanje. Ne gre torej za mnenje, namenjeno sodnikom ali strankam, ki bi ga izdal organ zunaj Sodišča, ampak za

individualno, obrazloženo in javno izraženo mnenje člana institucije. V teh okoliščinah stranke ne morejo razpravljati o sklepnih predlogih generalnega pravobranilca. Poleg tega Sodišča ne zavezujejo niti ti predlogi niti obrazložitev, ki generalnega pravobranilca pripelje do njih. Zato nestrinjanje zadevne stranke s sklepnimi predlogi generalnega pravobranilca, ne glede na vprašanja, ki jih je ta preučil v svojih sklepnih predlogih, samo po sebi ne more biti razlog, ki bi utemeljeval ponovno odprtje ustnega postopka (sodba z dne 9. junija 2022, *Préfet du Gers* in *Institut national de la statistique et des études économiques*, C-673/20, EU:C:2022:449, točka 41 in navedena sodna praksa).

- 31 Ob tem lahko Sodišče v skladu s členom 83 svojega poslovnika po opredelitvi generalnega pravobranilca sicer kadar koli odredi odprtje ali ponovno odprtje ustnega dela postopka, zlasti če meni, da zadeva ni dovolj razjasnjena, ali če stranka po koncu ustnega dela postopka navede novo dejstvo, ki je odločilno za odločitev Sodišča.
- 32 Vendar Sodišče v tej zadevi meni, da ima na voljo vse dokaze, ki so potrebni za sprejetje odločitve, in da dokazi, ki jih ECB navaja v utemeljitev svojega predloga za ponovno odprtje ustnega dela postopka, ne pomenijo novih dejstev, ki bi lahko vplivala na odločitev, ki jo mora sprejeti.
- 33 V teh okoliščinah Sodišče po opredelitvi generalne pravobranilke meni, da ni treba odrediti ponovnega odprtja ustnega dela postopka.

Pritožba

- 34 Najprej je treba opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso vsaka okoliščina, ki se nanaša na dopustnost ničnostne tožbe, vložene pri Splošnem sodišču, lahko procesna predpostavka, na katero Sodišče v okviru pritožbe pazi po uradni dolžnosti (sodbi z dne 23. aprila 2009, *Sahlstedt* in drugi/Komisija, C-362/06 P, EU:C:2009:243, točke od 21 do 23, in z dne 6. julija 2023, *Julien/Svet*, C-285/22 P, EU:C:2023:551, točka 45 in navedena sodna praksa).
- 35 V skladu s členom 19 Statuta Sodišča Evropske unije, ki se uporablja za Splošno sodišče v skladu s členom 53, prvi odstavek, tega statuta, mora pravne osebe, kot je pritožnica, da lahko nastopajo pred sodišči Unije, zastopati odvetnik, ki je vpisan v imenik odvetnikov v eni od držav članic ali drugi državi, ki je podpisnica Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru z dne 2. maja 1992 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 52, str. 3).
- 36 Tako sta zastopanje pravne osebe po odvetniku in zlasti vprašanje pravilnosti pooblastila, ki ga ima odvetnik za vložitev tožbe pri Splošnem sodišču, procesni predpostavki, na kateri Sodišče v okviru pritožbe pazi po uradni dolžnosti.
- 37 V zvezi s pooblastilom, ki ga take osebe podelijo odvetniku, člen 51(3) Poslovnika Splošnega sodišča določa, da morajo odvetniki, kadar zastopajo pravno osebo zasebnega prava, sodnemu tajništvu predložiti pooblastilo stranke, ki jo zastopajo. Drugače kot v različici tega poslovnika, ki se je uporabljala pred 1. julijem 2015, ta določba ne določa obveznosti za takšno osebo, da predloži dokaz, da je odvetnika pravilno pooblastila za to pooblaščenca oseba.
- 38 Vendar je Sodišče že razsodilo, da dejstvo, da ta člen 51(3) ne določa te obveznosti, Sodišča ne razbremeni obveznosti, da mora preveriti pravilnost zadevnega pooblastila, če je to sporno. Dejstvo, da tožeči stranki v fazi vložitve tožbe tega dokaza ni treba predložiti, namreč ne vpliva na obveznost te stranke, da mora pravilno pooblastiti svojega odvetnika, da lahko opravlja

procesna dejanja. To, da so dokazne zahteve pri vložitvi tožbe olajšane, ne vpliva na materialni pogoj, da morajo tožeče stranke ustrezno zastopati njihovi odvetniki. Tako mora stranka v primeru ugovora, da pooblastilo, ki ga je ta stranka podelila svojemu odvetniku, ni pravilno, izkazati pravilnost tega pooblastila (sodba z dne 21. septembra 2023, China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products in drugi/Komisija, C-478/21 P, EU:C:2023:685, točka 93 in navedena sodna praksa).

- 39 Splošno sodišče mora po uradni dolžnosti preveriti pravilnost pooblastila in med drugim tudi, ali je pooblastilo pravilno izdal za to pooblaščenega zastopnika zadevne pravne osebe, tudi če je tako pooblastilo očitno nepravilno ali če obstajajo elementi, ki lahko vzbudijo resen dvom v pravilnost takega pooblastila.
- 40 V obravnavani zadevi pa bi moralo Splošno sodišče zaradi več okoliščin resno podvomiti v pravilnost pooblastila odvetnika pritožnice.
- 41 Tako so bile, prvič, dejanske okoliščine, ki so pripeljale do vložitve tožbe pri Splošnem sodišču, in besedilo pooblastila za zastopanje, ki ga je upravni odbor pritožnice dal odvetniku, ki je vložil to tožbo, take, da so lahko vzbudile resen dvom v pravilnost tega pooblastila.
- 42 Dejstvo, da je organ MFSA imenoval pristojno osebo, in dejstvo, da je bila naloga te pristojne osebe, med drugim, da „namesto banke ali katere koli druge osebe izvaja vsa pooblastila, naloge in dolžnosti banke [...], vključno s pravnim zastopanjem banke in zastopanjem banke pred sodišči“, sta namreč lahko vzbudili resne dvome o tem, da je upravni odbor pritožnice pristojen, da pritožnico vplete v sodni spor, in da za to pooblasti odvetnika.
- 43 Tudi besedilo pooblastila za zastopanje, ki je bilo dano odvetniku, je lahko okrepilo take dvome. Tako so člani upravnega odbora pritožnice v tem pooblastilu opozorili, da je organ MFSA 22. marca 2018 imenoval pristojno osebo in ji podelil nekatere pristojnosti, poleg tega pa so pojasnili, da „morajo pristojna sodišča ugotoviti, katere osebe so v teh okoliščinah pooblaščenega za zastopanje [pritožnice]. Člani upravnega odbora ne prevzemajo nobene osebne odgovornosti.“ Te navedbe kažejo, da so podpisniki pooblastila sami dvomili o svoji pristojnosti za izdajo takega pooblastila, in pomenijo jasno in izrecno vabilo, naj se preveri, ali tako pristojnost dejansko imajo.
- 44 Drugič, čeprav je bil predmet tožbe pred Splošnim sodiščem razglasitev ničnosti sklepa o odvzemu dovoljenja, pa so se nekatere trditve, ki jih je pritožnica navedla v utemeljitev te tožbe, in zlasti trditve, ki jih je navedla v utemeljitev desetega tožbenega razloga, nanašale na zastopanje pritožnice, pri čemer se je želelo z njimi dokazati, da ji je ECB odvzela možnost učinkovitega zastopanja.
- 45 Take trditve so prav tako lahko vzbudile resen dvom v pravilnost pooblastila, ki ga je imel odvetnik pritožnice za zastopanje v postopku pred Splošnim sodiščem. Okoliščina, da nagrade odvetniku pritožnice ni bilo mogoče izplačati, bi namreč lahko kazala na to, da organ, ki je odvetnika pooblastil, ni bil pristojen za to plačilo in da ni bil pristojen za to, da pritožnico vplete v sodni postopek ter da za to pooblasti odvetnika.
- 46 V teh okoliščinah bi moralo Splošno sodišče, ne glede na vsebinsko utemeljenost teh trditev, po uradni dolžnosti zahtevati dokaz, da je bil odvetnik, ki zastopa pritožnico, pravilno pooblaščen in da ga je pooblastila za to pristojna oseba.

- 47 Iz zgornjih preudarkov izhaja, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker ni po uradni dolžnosti preverilo pravilnosti pooblastila, ki ga je upravni odbor pritožnice podelil odvetniku pritožnice.
- 48 Taka očitna napaka mora povzročiti razveljavitev izpodbijane sodbe, ne da bi bilo treba odločiti o pritožbenih razlogih, ki jih je navedla pritožnica.
- 49 V skladu s členom 61, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije lahko Sodišče ob razveljavitvi sodbe Splošnega sodišča samo dokončno odloči o zadevi, če stanje postopka to dovoljuje.
- 50 Tak je položaj v obravnavani zadevi. Sodišče je namreč stranke pozvalo, naj se opredelijo do dopustnosti tožbe pred Splošnim sodiščem in zlasti glede pravilnosti pooblastila za zastopanje, ki ga je izdal upravni odbor pritožnice, zato ima Sodišče na voljo vse potrebne elemente za odločanje o dopustnosti tožbe.
- 51 Pritožnica je na podlagi sodbe Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) (višje sodišče (nižja pristojnost), Malta) z dne 5. novembra 2018 v zadevi št. 6/2017 (Heikki Niemelä, in drugi/Maltese financial services authority) trdila, da je njen upravni odbor kljub imenovanju pristojne osebe še vedno pristojen za zastopanje pritožnice pred sodišči in za to, da v ta namen pooblasti odvetnika.
- 52 Tako naj bi bila edina posledica imenovanja pristojne osebe ta, da se sredstva in upravljanje dejavnosti banke prenesejo na to osebo, pri čemer pa ta oseba ne pridobi pooblastila za zastopanje te banke v postopkih pred sodišči, v katerih se izpodbijajo odločbe, ki so za banko zavezujoče. V zvezi s tem naj ne bi bilo pomembno, da lahko take odločitve vplivajo tudi na sredstva in dejavnosti, za katerih upravljanje je pooblaščen pristojna oseba.
- 53 Pritožnica je tudi poudarila, da sodba z dne 5. novembra 2019, ECB in drugi/Trasta Komerčbanka in drugi (C-663/17 P, C-665/17 P in C-669/17 P, EU:C:2019:923; v nadaljevanju: sodba Trasta Komerčbanka), in sklepni predlogi generalne pravobranilke, ki se nanašajo na to sodbo, potrjujejo, da vprašanje zastopanja določa predvsem nacionalno pravo in da so ugotovitve Splošnega sodišča v zvezi s tem zavezujoče, razen če stranka dokaže, da gre za izkrivljanje dejstev. V skladu z malteškim pravom pa naj zastopanje banke ne bi spadalo v okvir pooblastil pristojne osebe, čeprav je ta oseba zadolžena za upravljanje dejavnosti banke ali njenih sredstev.
- 54 ECB je navedla, da za zastopanje pravne osebe, ki je bila ustanovljena kot družba, velja *lex incorporationis* in da v obravnavanem primeru malteško pravo, kot je bilo razloženo v sodbi Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) (višje sodišče (nižja pristojnost)) z dne 5. novembra 2018 v zadevi št. 6/2017 (Heikki Niemelä, in drugi/Maltese financial services authority), pooblastilo pristojne osebe za zastopanje pritožnice omejuje na posebne okoliščine, določene v nacionalnem pravu, na podlagi katerih je bila imenovana, zlasti na vprašanja, ki se nanašajo na sredstva in upravljanje dejavnosti, zaradi česar upravni odbor ohrani ostale pravice.
- 55 Opozorila je tudi, da je pooblastilo, ki ga je izdal upravni odbor pritožnice, zajemalo le zastopanje glede regulativnih vprašanj, pri čemer zastopanje pred sodišči ni bilo izrecno omenjeno.

- 56 V zvezi s tem je treba, kot je Sodišče že navedlo v točki 33 te sodbe, opozoriti, da mora v skladu s členom 19 Statuta Sodišča Evropske unije, ki se uporablja za Splošno sodišče v skladu s členom 53, prvi odstavek, tega statuta, pravne osebe, kot je pritožnica, da lahko nastopajo pred sodišči Unije, zastopati odvetnik, ki je vpisan v imenik odvetnikov v eni od držav članic ali drugi državi, ki je podpisnica Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru.
- 57 Ob upoštevanju te zahteve, da pravne osebe zastopa odvetnik, ki je vpisan v imenik odvetnikov v eni od držav članic ali drugi državi, ki je podpisnica Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, se za dopustnost ničnostne tožbe, ki jo vložijo taka oseba in ki temelji na členu 263 PDEU, zahteva dokaz, da je zadevna oseba dejansko sprejela odločitev o vložitvi tožbe in da so bili odvetniki, ki trdijo, da jo zastopajo, za to dejansko pooblašteni. (glej v tem smislu sodbo Trasta Komerčbanka, točka 57 in navedena sodna praksa).
- 58 Prav zaradi zagotovitve, da je tako, člen 51(3) Poslovnika Splošnega sodišča od odvetnikov zahteva, da kadar zastopajo pravno osebo zasebnega prava, sodnemu tajništvu predložijo pooblastilo te stranke, pri čemer lahko nepredložitev tega pooblastila v skladu s členom 4 tega člena povzroči nedopustnost tožbe iz formalnih razlogov (sodba Trasta Komerčbanka, točka 57).
- 59 Pri kreditni instituciji, ustanovljeni v obliki pravne osebe, ki je urejena s pravom države članice, kot je to pritožnica, je treba glede na to, da glede tega ni ureditve Unije, organe te pravne osebe, ki so pooblašteni za sprejemanje odločitev iz točk 57 in 58 te sodbe, ugotoviti v skladu s tem pravom države članice (sodba Trasta Komerčbanka, točka 58).
- 60 V obravnavanem primeru je treba ugotoviti, da upravni odbor pritožnice ob upoštevanju pooblastil pristojne osebe in zlasti dejstva, da je bila pristojna da „namesto banke ali katere koli druge osebe izvaja vsa pooblastila, naloge in dolžnosti banke v zvezi z vsem premoženjem, ne glede na to, ali jih banka izvaja na skupščini delničarjev ali jih izvaja upravni odbor ali katera koli druga oseba, vključno s pravnim zastopanjem banke in zastopanjem banke pred sodišči“, ni bil več pristojen za zastopanje pritožnice in ni bil več pristojen za pooblastitev odvetnika v ta namen.
- 61 Pristojnost upravnega odbora pritožnice, da pritožnico zastopa pred sodišči in da za to pooblasti odvetnika, poleg tega ne more temeljiti na sodbi Trasta Komerčbanka.
- 62 Ta sodba se namreč nanaša na obveznost sodišča Unije, da ne upošteva preklica pooblastila, ki je bilo podeljeno zastopniku stranke, če je bila s tem preklicem kršena pravica te stranke do učinkovitega sodnega varstva. Vendar ima sodišče Unije tako obveznost le v nekaterih omejenih okoliščinah.
- 63 Kot je razvidno iz točk od 60 do 62 sodbe Trasta Komerčbanka, je Sodišče menilo, da je kršitev pravice kreditne institucije Trasta Komerčbanka do učinkovitega pravnega sredstva posledica dejstva, da je bil likvidacijski upravitelj, ki je bil imenovan po tem, ko je bilo tej instituciji odvzeto dovoljenje in se je zoper njo začel postopek likvidacije, v položaju nasprotja interesov. Navedlo je, da je bil likvidacijski upravitelj, ki je bil zadolžen za dokončno likvidacijo omenjene institucije, imenovan na predlog pristojnega nacionalnega organa, ki bi lahko kadar koli zahteval njegov odpoklic. Zato je menilo, da obstaja tveganje, da ta likvidacijski upravitelj v okviru sodnega postopka ne bo izpodbijal sklepa o odvzemu dovoljenja tej instituciji, ki ga je ECB sprejela na predlog tega organa in zaradi katerega je bil začel postopek likvidacije te institucije. Sodišče je v točki 78 te sodbe na podlagi tega sklepalo, da je bila s tem, da je likvidacijski upravitelj preklical

pooblastilo, ki so ga nekdanji organi upravljanja družbe Trasta Komerčbanka podelili odvetniku, ki je vložil tožbo zoper ta sklep, kršena pravica te institucije do učinkovitega sodnega varstva in da je Splošno sodišče, ker je upoštevalo ta preklic, napačno uporabilo pravo.

- 64 V obravnavani zadevi se pooblastilo pristojne osebe, ki jo je imenoval organ MFSA, bistveno razlikuje od pooblastila likvidacijskega upravitelja, kot je opisano v točki 72 sodbe Trasta Komerčbanka, saj je bil edini namen tega upravitelja ta, da izterja terjatve, proda sredstva in poplača upnike, da doseže popolno prenehanje dejavnosti zadevne kreditne institucije.
- 65 Poleg tega pritožnica ni predložila dokazov v zvezi s pooblastilom pristojne osebe ali okoliščinami, v katerih ta oseba izvršuje to pooblastilo, iz katerih bi bilo razvidno, da je bila ta oseba s pravnega ali dejanskega vidika v položaju nasprotja interesov. Iz vsebine tega pooblastila, navedene v točki 60 te sodbe, zlasti ne izhaja, da pristojna oseba ne zastopa interesov banke.
- 66 Prav tako okoliščina, da je pristojno osebo imenoval pristojni nacionalni organ, ki je ECB predložil predlog za odvzem dovoljenja, sama po sebi ne zadostuje za ugotovitev obstoja nasprotja interesov.
- 67 V zvezi z obsegom sodbe, navedene v točki 51 te sodbe, je treba na eni strani navesti, da se ta ni nanašala na pritožnico, ampak na neko drugo malteško kreditno institucijo, v zvezi s katero je organ MFSA imenoval pristojno osebo.
- 68 Po drugi strani je Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) (višje sodišče (nižja pristojnost)) v tej sodbi potrdilo, da poslovodstvu kreditne institucije zaradi imenovanja pristojne osebe niso odvzeta vsa pooblastila. Tako imajo še naprej pravico, da v imenu kreditne institucije zahtevajo preklic nekaterih odločitev v okviru bonitetnega nadzora, ki jih je organ MFSA sprejel kot pristojni nacionalni organ, in posebej sklepa o imenovanju pristojne osebe.
- 69 Vendar iz te sodbe ne izhaja, da v primeru, v katerem je bila imenovana pristojna oseba in je bilo tej osebi podeljeno pooblastilo za zastopanje, med drugim v sodnih postopkih, poslovodstvo kreditne institucije še naprej ostane pristojno za pooblastitev odvetnika za zastopanje te institucije v postopkih v zvezi z odločitvami, ki jih sprejme ECB, ali za izpodbijanje odločitev te institucije.
- 70 Poleg tega lahko zastopanje pred sodišči v okviru izpodbijanja odvzema dovoljenja spada med pristojnosti pristojne osebe, saj se nujno nanaša na sredstva banke.
- 71 Nazadnje je treba ugotoviti, da ni pomembno, ali je pritožnica naslovnica spornega sklepa.
- 72 Tudi če je, to dejstvo namreč ne pomeni, da je bil upravni odbor pritožnice po imenovanju pristojne osebe še vedno pristojen za sprejetje odločitve o vložitvi tožbe pri sodišču Unije v imenu pritožnice in za pooblastitev odvetnika v ta namen.
- 73 Glede na zgoraj navedeno je treba tožbo, na podlagi katere se je začel postopek na prvi stopnji, zavreči kot nedopustno.

Stroški

- 74 Sodišče v skladu s členom 184(2) Poslovnika Sodišča odloči o stroških, če je pritožba utemeljena in če samo dokončno odloči v sporu.

- 75 Člen 138(1) tega poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, določa, da se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.
- 76 Ker v obravnavani zadevi banka Pilatus Bank ni uspela ter je ECB pred Sodiščem in Splošnim sodiščem predlagala, naj se banki Pilatus Bank naloži plačilo stroškov, je treba zadnjenavedeni naložiti, da poleg svojih stroškov nosi tudi stroške ECB v zvezi s postopkom na prvi stopnji in v zvezi s to pritožbo.
- 77 V skladu s členom 140(1) Poslovnika Sodišča, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, države članice in institucije, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške. Zato Komisija, ki je intervenirala na prvi stopnji, nosi svoje stroške v zvezi s postopkom na prvi stopnji in v zvezi s pritožbenim postopkom.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

- 1. Sodba Splošnega sodišča Evropske unije z dne 2. februarja 2022, Pilatus Bank in Pilatus Holding/ECB (T-27/19, EU:T:2022:46), se razveljavi.**
- 2. Tožba v zadevi T-27/19 se zavrže kot nedopustna.**
- 3. Pilatus Bank plc nosi svoje stroške in stroške Evropske centralne banke (ECB) v zvezi s postopkom na prvi stopnji in v zvezi s pritožbenim postopkom.**
- 4. Evropska Komisija nosi svoje stroške v zvezi s postopkom na prvi stopnji in v zvezi s pritožbenim postopkom.**

Podpisi